

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Præsupposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

rimis ratione scientiæ mediæ contra Antiquorum præsertim Thomistarum doctrinam recens inventæ, & à suis defensoribus acerrimè propugnata, quæ quidem ipsi existimant abstrusissimum prædestinationis Divinæ arcanum, ejusque cum humani arbitrii libertate concordiam unice salvari. Sit proinde

ARTICULUS I.

An pro scientia conditionatorum sit admittenda scientia mediæ?

SUMMARI A.

1. Divisio futuri conditionati.
2. Quo sensu aliqui Thomistæ negent scientiam futurorum conditionatorum?
3. Admittendam esse evincit sacer textus.
4. Exponitur doctrina scientiæ mediæ.
5. Et opposita Thomistarum.
6. Plures antitheses ex hac oppositione consequuntur.
7. Scientiæ mediæ rejicitur propter implicantiæ objecti.
8. Paritas inter futura absoluta & conditionata.
9. Amplius explicatur & confirmatur.
10. Objectum scientiæ mediæ foret casuale.
11. Hac scientiæ infert præjudicium divina omnipotentia & supremo dominio.
12. Sicut & providentiæ.
13. Subvertit efficaciam gratiæ.
14. Nulla necessitas scientiæ mediæ pro artifice & gubernatore increato.

§. I.

Præsupposita.

Notandum primò. Inter futura conditionata aliqua esse, quæ habent necessariam, vel infallibilem connexionem cum conditione, vel antecedente, veluti, si *Pe. ad penitentium prædeterminetur, penitens, si fuerit prædestinatus, salvabitur.* Ubi eam infallibilis connexionem consequentis cum antecedente tam determinatam veritatem tribuat objecto, quam si esset absolute necessarium, pertinet eorundem cognitio ad scientiam simplicis intelligentiæ. Alia verò sunt contingencia futura conditionata, quæ vel tantum probabilem & conjecturalem connexionem habent cum antecedente, ut, si *hostiles exercitus venerint in conspectum, confitentur*: vel planè disparatam, ut si *pede terram pulsaveris, vinces.* Et de istis procedit questio.

Notandum secundò. Quamvis plures ex RR. ut Valquez, l. p. disp. 67. Amicus d. 12. sect. 11. Martiron disp. 9. sect. 7. Alarcon. de scient. DEI. disp. 4. c. 4. n. 4. Ariaga to. 1. p. 1. disp. 21. l. 1. in fi. & l. 2. a. 3. imponant Thomistis, quasi negent in DEO scientiam futurorum conditionalium, vel solum conjecturalem admittant, tamen certum esse etiam apud Thomistas (prout in defensionem Thomistarum optime ostendit Illustrissimus Reding q. 5. a. 5. n. 7. & sequentibus explicatis Thomistis, præsertim Mathæo de Ripolis Dominicano, qui ad initium excitatæ de scientiæ mediæ controversiæ scripsit) in DEO dari perfectissimam, certissimamque scientiam quorundamque futurorum conditionalium, quantumcunque disparatorum, ita, ut si quando anti-

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. I.

quiores Thomistæ, hanc scientiam vel negarunt, vel vocarunt conjecturalem, id non nisi per ordinem ad causas secundas proximas, & quantum ex vi conditionis intellexerint, teste Jo. à S. Th. & sic exponente Godoyo tr. 4. disp. 34.

Et patet ex pluribus S. Script. autoritatibus: 3. sic enim Ezech. 3. dicitur: *si ad illos mittereris, ipsi audirent te.* 1. Reg. 23. Davidi Dominum consulenti, an viri Ceilan ipsum essent tradituri in manus Saulis, si ibidem remaneret? respondit DEUS: *tradent.* 4. Reg. 13. Elisæus ad Joam Regem Israël: *Si percussisses terram quinquies, &c. percussisses Syriam usque ad consummationem, &c.* Matt. 11. *Vatibi Corozaim, ut tibi Bethsaida, quasi in Tyro & Sidone facta fuissent signa, quæ facta sunt in te, olim in cinere & cilicio penitentiam egissent.* quæ omnia conditionata nisi certò à DEO fuissent cognita, ipsius cognitioni & dictio- ni fallum subelle potuisset, quod implicat ex Tract. de fide.

Accedit ratio, quòd pertineat ad perfectionem, infinitæ scientiæ & providentiæ DEI, ut penetret quascunque etiam conditionatas veritates, quippe quibus tua quoque inest cognoscibilis, utque respondere & satisfacere possit ad quamlibet questionem, quæ etiam de conditionatis crebrò instituuntur à prudentibus, iis præcipuè, quibus publicæ gubernationis cura incumbit. Non igitur de objecto, sed de medio hujus scientiæ conditionatorum est difficultas ac dissensio inter Molinistas & Thomistas. de quo

Notandum tertio. Scientiæ mediæ nomine intelligi ab ejus defensoribus, ut videre est apud Henao in scient. med. historicè propugnata event. 43. illam DEI scientiam, quæ antecedenter ad omne decretum absolutum ex parte DEI & actus, in ipsa objectiva veritate futurorum contingentium certò cognoscit, quid quælibet causa contingens & libera, si in istis & istis circumstantiis, cum istis & istis auxiliis poneretur, ex propria voluntatis determinatione esset factura. v. g. an Petrus, si audiret hanc concionem, videret hoc miraculum, inde esset convertendus ad penitentiam, quam scientiam dicunt esse necessariam, ut postquam per eandem DEUS exploraverit, quid liberum arbitrium esset facturum, possit deinde discernere talia & talia media, quibus certò perducatur in finem salutis: idèoque prædestinationis certitudinem & gratiæ efficaciam fundant in hac scientiæ mediæ, quam ideo potissimum vocant mediæ, quòd scientiam simplicis intelligentiæ, quæ est possibilem, sequatur, & antecedit scientiam visionis, quæ est de futuris absolutis.

S 2

Econ-

5. Econtrā Thomistā docent, hæc omnia conditionata cognosci certò virtute decreti divini, quo DEUS decernit dare intrinsecè causā contingenti, vel non dare efficacem motionem ad talem operationem, si talis & talis conditio poneretur, quod decretum appellatur absolutum ex parte actūs, quia non est decretum, quod esset & daretur tantum, sed quod revera est, & actu datur; vocant autem conditionatum ex parte objecti, quia in objecto involuitur conditio, si nimirum tali modo objectum se habeat.
6. Quæ sententiarum diversitas in plures antitheses è diametro oppositas dividit scientiæ mediæ defensores, & scholæ Thomisticæ sectatores. Nam illi futuris conditionatis objectivam determinatam veritatem & cognoscibilitatem à Divino decreto prædefiniente independentem tribuunt: isti impossibilem esse contendunt. Illi per scientiam mediā gratiæ sufficientem jam & efficaciam unice salvati volunt: isti ut impossibilem sic & inuilem, imò efficacis gratiæ destructivam arguunt. Illi certitudinem Divinæ providentiæ & prædestinationis supra scientiam mediā inniti: isti per scientiam mediā everti asserunt. Illi hæc velut sacrā anchorā humani arbitrii libertatem salvati: isti in suo primo principio, nempe voluntate Divina præfocari clamitant. Illi à decreto efficaci scientiam antecedente fatale jugum humanæ voluntati imponi timeant: isti hoc ipsum decretum tanquam omnis nostræ libertatis & contingentiæ fontalem originem adorant. Illi ex decreto prædefinientis, isti ex mediæ scientiæ admissione Divinæ sanctitatis periculum & denigrationem deducunt, &c.

§. II.

Rejicitur scientia media rationibus Theologicis.

7. **CONCLUSIO.** *Scientia media tanquam implicatio non est admittenda.* Ita non tantum Discipuli D. Thomæ, sed etiam Scoti relati à Mastro, Smiling alisque.
- Ratio est primò à priori. Illa scientia implicat, cujus objectum implicat; sed implicat objectum scientiæ mediæ: ergo implicat scientia mediæ. Minor prob. Objectum scientiæ mediæ foret futurum conditionatum præsuppositum omni libero decreto DEI: sed hoc implicat: quia implicat aliquid esse futurum, antequam sit formale constitutum & determinativum ad esse futuri: sed tale futurum poneretur, priusquam ponitur formale constitutum in esse futuri, eò quod præsupponeretur libero decreto DEI, quo solo res constitui in esse futuri, priori disputatione latè probavimus.
8. Nec est in hoc ulla disparitas inter futura absoluta & conditionata: quia ita se habet decretum conditionatum (objectivè seu virtualiter & ex parte objecti, non ex parte actūs tale) ad futuritionem conditionatam, uti se habet decretum absolutum ad futuritionem absolutam: partim quia quæcunque argumenta probant implicantiā futuritionis absolutæ ante actuale decretum DEI: eadem probant implicantiā futuritionis conditionatæ: partim quia omnis veritas propositionis

conditionatæ est reducibilis ad veritatem propositionis absolutæ. E. g. ista conditionalis si Petrus fuerit positus in his circumstantiis, consentiet, reducit in istam: Petrus in his circumstantiis positus consentiet. Unde sicut implicat determinata veritas & cognoscibilitas propositionis absolutæ de futuro contingenti independentem à determinatione divinæ voluntatis; ita similiter implicat determinata cognoscibilitas & veritas propositionis conditionatæ de futuro contingenti.

Explicatur magis & confirmatur nostra ratio. Non minus futura conditionata ante decretum divinum latent in sinu puræ possibilitatis, quam futura absoluta, & quidquid pro illo signo concipitur, tam est indifferens ad esse conditionatum, quam absolutum: ergo tam est impossibile à DEO pro illo signo aliquid cognosci conditionatè futurum, quam est impossibile cognosci absolute futurum.

Confirmatur secundò. Non est assignabilis determinatio actualis, quæ ab æterno extrahat res purè possibiles à statu indifferentiæ & possibilitatis ad statum futuritionis conditionatæ, easque reddat cognoscibiles, quàm actualis determinatio divinæ voluntatis: ergo ante illam nihil est & cognoscitur conditionatè futurum. Antecedens constat ex infra cit. S. D. 1. p. q. 16. a. 7. ad 3. & inde patet, quia possibilia indifferentiæ ad esse & non esse se ipsa ad esse actuale determinate non possunt; nec aliud est determinativum ab æterno, quàm voluntas DEI.

Confirmatur tertio. Si futura conditionata haberent veritatem objectivam antecedentem actuale decretum DEI, jam non essent liberè & contingenter, sed necessariò futura: consequens est absurdissimum. ergo. Sequela liquet ex dictis: quia, quod est futurum ante radicem omni contingentis & libertatis, nempe ante voluntatis divinæ decretum; ex ipsa enim voluntate divina, inquit S. D. tanquam causa præfundente totum ens, & omnes ejus differentias, originantur necessitas & contingentia in rebus. l. 1. perih. le. 14. ergo. Adde, quòd illud omne rebus necessariò convenit, quòd ipsis ex se, & ex natura convenit: sed prædictis futuris futuritio ex se & ex natura convenit: conveniret quippe non ab extrinseco, sed ab intrinseco: cum ante primam causam nulla alia esse & supponi possit: ergo iis necessariò conveniret futuritio.

Ratio est secundò. Impossibile est aliquid esse casualiter futurum respectu DEI: sed ejusmodi futura conditionata forent casualiter futura respectu divinæ scientiæ & providentiæ. Major est certa ex Boëtio dicente: *nihil casui nihil remeritati licet in regno divine providentiæ*, & ex D. Aug. l. 83. qq. q. 24. & D. Th. infra q. 22. a. 2. prout deinceps dicitur. Minor probatur: quia hoc est casuale & fortuitum respectu alicujus causæ, quòd fit præter intentionem ipsius: sed ejusmodi futura forent præter intentionem DEI, eò ipso, quia forent futura pro priori ad actualem voluntatem DEI: ergo respectu DEI forent casualia.

§. III. Ab.